

Nieuwsbrief - GZR Updates 2023-12

Nummer 12, 2023

Redactie: mr. dr. R.P. Wijne, mr. L. Beij, mr. drs. R.M. Bertens, mr. J.W. Bosman, mr. M. Christe, mr. A.C. de Die, mr. M.A. Goldschmidt, mr. J.F. Groen, mr. N.A.D. Groot, mr. I.W. Hanemaaijer, mr. M.M. Hofstee, mr. A. Jagt, mr. J.M. Janson, mr. drs. C. van der Kolk, mr. X.R. van der Kruk-Ras, mr. I.J. de Laat, mr. E. Lam, mr. M. Martin, mr. A.M. De Nijs, mr. C. Pluijgers, mr. T.R. Riemersma, mr. A. Rube, mr. D. Schuurman, mr. S. Snelder, mr. C. Velink, mr. C.W.M. Verberne, mr. H.B.M. Vrieling, mr. J.M. de Vries, mr. D. van der Wal en mr. K.S. Waldron.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2023:4751](#) 06-06-2023

Valse verklaring bij aanbesteding of niet?

Rechtbank

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2023:3326](#) 05-06-2023

Afwijzing verzoek rechterlijke machtiging.

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2023:2240](#) 17-05-2023

Ontslag op staande voet zorgmedewerkster.

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2023:3160](#) 02-05-2023

'Ex tunc'-beoordeling rechterlijke machtiging Wzd.

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2023:3573](#) 07-04-2023

Afwijzing rechterlijke machtiging, maar toewijzing voortzetting inbewaringstelling.

Tuchtcolleges

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam, ECLI:NL:TGZRAMS:2023:151](#) 09-06-2023

Handelingen huisarts in de privésfeer niet zodanig ernstig dat zij voor toetsing onder tweede tuchtnorm in aanmerking komen.

[Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg, ECLI:NL:TGZCTG:2023:102](#) 07-06-2023

Klaagster (tevens voormalig curator) toch ontvankelijk, patiënte niet wilsbekwaam ten aanzien van indienen tuchtklacht.

Uitspraken zonder ECLI

[Geschillencommissie ziekenhuizen](#) 18-10-2022

De geschillencommissie is geen verkapt beroepsorgaan voor uitspraken van het Tuchtcollege.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Scheidsgerecht Gezondheidszorg](#) 19-01-2023

Geschil tussen ziekenhuis en radiologen over ontzegging toegang tot het ziekenhuis en opzegging samenwerkingsovereenkomst.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Scheidsgerecht Gezondheidszorg](#) 01-02-2023

Verdeling van kosten binnen MSB.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Annotatie

[Ook in geval van onbevoegde vertegenwoordiging kan een zorgovereenkomst rechtsgeldig tot stand komen](#)

mr. M.A. van Lopik

RECHTSPRAAK

De geschillencommissie is geen verkapt beroepsorgaan voor uitspraken van het Tuchtcollege.

Een broer van patiënt beklaagt zich eerst bij de interne klachtencommissie en vervolgens bij het Tuchtcollege over een bij zijn zus uitgevoerde darmoperatie. Als deze de klachten ongegrond verklaren, wendt klager zich tot de Geschillencommissie Ziekenhuizen, die dat oordeel overneemt.

Feiten

De zus van klager heeft twee keer een darmoperatie ondergaan en heeft daaraan ernstige klachten overgehouden. Klager voert aan dat zijn zus onder andere niet voldoende is geïnformeerd, de operatie niet goed is uitgevoerd en de chirurg zich niet netjes heeft gedragen. De klacht is eerst voorgelegd aan de klachtenonderzoekscommissie van de zorgaanbieder maar dat is geen onafhankelijk toetsingsorgaan omdat sprake is van een schijn van belangenverstrengeling. De door de zorgaanbieder toegebrachte schade heeft een grote impact op het leven van klagers zus gehad. Klager verlangt excuses van de zorgaanbieder, erkenning van aansprakelijkheid en schadevergoeding van € 25.000 voor de door de zus geleden en nog te lijden materiële en immateriële schade.

De zorgaanbieder voert aan dat parallel aan de klachtenprocedure bij de zorgaanbieder op 5 oktober 2020 ook een procedure is geëntameerd bij het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG). Op 30 augustus 2021 heeft het RTG uitspraak gedaan, waarbij alle klachten, die gelijkkluidend zijn aan de klachten die nu aan de Geschillencommissie zijn voorgelegd, ongegrond zijn verklaard. Het daartegen ingestelde beroep is door het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (CTG) verworpen. De zorgaanbieder ziet zich door deze uitspraken in zijn standpunt gesteund dat de behandelaren steeds hebben gehandeld zoals van een redelijk bekwaam en redelijk handelend vakgenoot onder dezelfde omstandigheden en met de kennis van dat moment verwacht mocht worden.

Oordeel

De Geschillencommissie stelt allereerst vast dat de aan de Tuchtcolleges voorgelegde klachten eenzelfde inhoud en strekking hadden als de klachten die in de onderhavige procedure door klager aan de Geschillencommissie zijn voorgelegd. Ter zitting heeft de voorzitter klager voorgehouden dat het toetsingskader van de Geschillencommissie hetzelfde is als dat van het RTG en het CTG, namelijk of de zorgverlener is gebleven binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening en heeft gehandeld zoals van een redelijk handelend en redelijk bekwaam zorgverlener onder vergelijkbare omstandigheden verwacht mag worden. Niettemin heeft klager aangegeven zijn klachten (ook) aan de Geschillencommissie te willen voorleggen omdat hij zich niet kan vinden in de uitspraken van het Tuchtcollege, die naar zijn mening geen blijk geven van een onafhankelijk oordeel. Klager hoopt dat de Geschillencommissie, als onafhankelijk toetsingsorgaan, een andere kijk heeft. De Geschillencommissie stelt vervolgens vast dat zij een zelfstandige en onafhankelijke toetsingscommissie is, maar geen (verkapt) beroepsorgaan voor uitspraken van het Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg. Ter zitting is duidelijk geworden dat geen sprake is van nieuwe argumenten, feiten of omstandigheden sinds het aanbrenge van de klachten bij de Tuchtcolleges. In de toelichting van klager heeft de commissie evenmin aanknopingspunten gevonden die tot een ander licht op de klachten of een ander oordeel zouden kunnen leiden. De commissie verklaart de klacht van klager dan ook, evenals de klachtenonderzoekscommissie van de zorgaanbieder en de Tuchtcolleges voor de Gezondheidszorg, ongegrond. Ten aanzien van de klacht dat de interne klachtencommissie geen onafhankelijk toetsingsorgaan is en er een schijn van belangenverstrengeling is, begrijpt de commissie dat de kern van klagers klacht is dat de leden van de klachtenonderzoekscommissie niet onafhankelijk kunnen oordelen omdat zij zijn aangesteld door het ziekenhuis van de zorgaanbieder en geen afspiegeling vormen van de maatschappij. De commissie is van oordeel dat de door de zorgaanbieder gekozen wijze van aanstellen van leden van de klachtencommissie de onafhankelijkheid van die commissie niet raakt. De commissie verklaart ook dit klachtonderdeel ongegrond.

mr. L. Beij

Instantie: Geschillencommissie ziekenhuizen

Datum uitspraak: 18-10-2022

Zaaknummer: 110302/125241

ANNOTATIE

Ook in geval van onbevoegde vertegenwoordiging kan een zorgovereenkomst rechtsgeldig tot stand komen

mr. M.A. van Lopik

Inleiding

Rond de 18^e/19^e eeuw was er een duidelijk symbool van vertegenwoordigingsbevoegdheid: de handschoen. De handschoen als teken van een volmacht was met name gebruikelijk bij huwelijksvoltrekkingen van adellijke families waarbij (in de meeste gevallen) de bruidegom zelf niet aanwezig kon zijn. De afwezige bruidegom werd dan vervangen door een volmachtenemer. Voor het verlenen van een volmacht gaf de bruidegom een handschoen aan de desbetreffende volmachtenemer. Tijdens de formele huwelijksvoltrekking werd vervolgens door de volmachtenemer de gehandschoende hand uitgereikt aan de bruid.[1]

Een duidelijk teken van een gegeven volmacht zou je denken. Toch roept dit fenomeen vragen op. Zou de bruid nooit getwijfeld hebben of de man met wie zij op het punt stond om de rest van haar leven mee te delen daadwerkelijk die handschoen aan deze persoon X zou hebben gegeven? Was er een manier om dat zeker te weten, of moest zij op basis van andere omstandigheden er maar op vertrouwen dat het wel goed zat? En als die volmacht niet bleek te zijn gegeven, was het huwelijk achteraf dan nog wel rechtsgeldig?

Eigenlijk is het tegenwoordig niet veel eenvoudiger te duiden of een volmacht is gegeven en of de gevormachte binnen de grenzen van die volmacht handelt. Volmachten kunnen ingeschreven staan in het handelsregister, maar dat is vaak niet het geval en ook niet wettelijk verplicht. In artikel 3:61 lid 2 BW staat beschreven wanneer er sprake is van *schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid*; een bijzondere situatie waarbij er door de pseudo-volmachtengever geen volmacht is verleend, maar waarbij de wederpartij op basis van een verklaring of gedraging van de pseudo-volmachtengever (een 'toedoen') het bestaan daarvan wel heeft aangenomen en mocht aannemen. Het rechtsgevolg van een geslaagd beroep op schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid is dat de pseudo-volmachtengever de afwezigheid van een toereikende volmacht niet kan inroepen tegen de wederpartij en dus toch gebonden kan zijn

door de litigieuze rechtshandeling die in zijn naam is verricht.

Over de reikwijdte van het leerstuk van schijn van volmachtverlening is veel rechtspraak ontwikkeld en vindt nog altijd veel discussie plaats. Zo ook in deze zaak waar tussen een zorgaanbieder en een zorgverzekeraar achteraf discussie plaatsvindt over de totstandkoming van een zorg(inkoop)overeenkomst.[2] Deze annotatie wordt vervolgd met een weergave van de relevante feiten in deze zaak alsmede het oordeel van de rechtbank, het gerechtshof en de Hoge Raad. Deze annotatie wordt afgesloten met een persoonlijke beschouwing.

Feitenopsomming

Voorgeschiedenis IPGGZ en Zilveren Kruis

Op 1 april 2016 publiceerde Zilveren Kruis haar nieuwe ‘inkoopbeleid GGZ 2017’ ten aanzien van het jaar 2017. IPGGZ, een zorginstelling die psychische gezondheidszorg aanbiedt, was tot dan toe een niet-gecontracteerde zorgaanbieder van Zilveren Kruis.

Communicatie tussen partijen rondom inkoopbeleid GGZ 2017

IPGGZ, althans een manager van IPGGZ, was geïnteresseerd in het nieuwe inkoopbeleid GGZ en mailde Zilveren Kruis met het verzoek om met elkaar in gesprek te gaan over de zorginkoop van Zilveren Kruis voor het jaar 2017.[3]

Kort hierna vulde Zilveren Kruis haar inkoopprocedure aan met procedurele informatie over het verdere inkoopproces en de totstandkoming van de zorgovereenkomst met ‘kleine’ zorgaanbieders van GGZ-zorg. Verder bood Zilveren Kruis enkel de gelegenheid om de zorgovereenkomst digitaal te sluiten via een onlineomgeving van Zilveren Kruis.[4]

Eind juni werd de ontvangst van de e-mail van de manager van IPGGZ door Zilveren Kruis bevestigd, waarbij Zilveren Kruis de manager in kwestie tevens verzocht om per direct aanvullende informatie aan te leveren. Op 27 juni 2016 verschaftte de manager de opgevraagde informatie waaronder de namen en functies van de bestuurders die bevoegd waren om de zorgovereenkomst namens IPGGZ te ondertekenen. Diezelfde dag liet Zilveren Kruis daarop aan de manager weten dat het niet mogelijk is om twee bestuurders op te nemen in de administratie van Zilveren Kruis en dat slechts één van de twee bestuurders daarin zou worden vastgelegd.[5]

Totstandkoming zorgovereenkomst

Aan de hand van door IPGGZ ingevulde informatie in de onlineomgeving is een overeenkomst opgesteld die via diezelfde omgeving voor IPGGZ inzichtelijk was. Zodoende was enkel één

bestuurder van IPGGZ op de tekenpagina opgenomen. Dit leek niet door IPGGZ te worden opgemerkt gelet op het feit dat een coördinator zorgverkoop van IPGGZ de zorgovereenkomst eind september in de digitale omgeving had geopend om te finaliseren. Enige handeling die voor IPGGZ nog open stond ten aanzien van de zorgovereenkomst was het afvinken van de volgende drie zinnen in de zorgovereenkomst door IPGGZ:[6]

Ik verklaar dat ik alle vragen naar waarheid heb beantwoord.

Ik verklaar dat ik bevoegd ben om digitaal te mogen ondertekenen namens mijn organisatie.

Ik heb de overeenkomst gelezen en ga akkoord met de voorwaarden in de overeenkomst en 2.2 2.3 2.4 2.5 hiermee onderteken ik de overeenkomst.

Na het aanvinken van deze drie zinnen, heeft de coördinator zorgverkoop van IPGGZ vervolgens op 'bevestigen' geklikt, waar ook gekozen had kunnen worden voor 'aanpassen' of 'afwijzen'. [7] Zodoende leek op dat moment een zorgovereenkomst tussen Zilveren Kruis en IPGGZ overeengekomen te zijn.

Discussie achteraf over bestaan zorgovereenkomst

Nadat IPGGZ in 2017 bericht van Zilveren Kruis ontving voor ingediende declaraties van verstrekte zorg aan verzekerden van Zilveren Kruis, trok echter één van de bestuurders van IPGGZ aan de bel. Per brief liet de desbetreffende bestuurder op 11 juli 2017 aan Zilveren Kruis weten met grote verbazing de schriftelijke uitvraag van IPGGZ-gegevens door Zilveren Kruis te hebben gelezen als ware IPGGZ een gecontracteerde zorgaanbieder van IPGGZ. De bestuurder meende dat er nimmer een overeenkomst tussen IPGGZ en Zilveren Kruis tot stand zou zijn gekomen omdat de getekende zorgovereenkomst *enkel door één* van de bestuurder zou zijn ondertekend. [8]

Ter nadere onderbouwing verwees de bestuurder naar de statuten van IPGGZ in het handelsregister waaruit volgt dat de directie door *twee bestuurders* wordt gevormd en dat beide bestuurders *enkel gezamenlijk* bevoegd zijn om IPGGZ te vertegenwoordigen. Volgens de bestuurder heeft de directie enkel iemand van IPGGZ gemachtigd om namens hen een offerte aan te vragen; de directie is nooit akkoord gegaan met een aanbod van Zilveren Kruis en heeft nooit een contract willen aanvragen. Bovendien heeft de directie niemand van IPGGZ gemachtigd dat namens hen te mogen doen. [9]

Zilveren Kruis was het niet eens met deze motivering van IPGGZ: tussen partijen is volgens Zilveren Kruis een rechtsgeldige zorgovereenkomst gesloten voor het jaar 2017. [10]

Procedure bij de rechtbank

IPGGZ liet het er niet bij zitten en vorderde bij de rechtbank een verklaring voor recht dat er tussen IPGGZ en Zilveren Kruis geen zorgovereenkomst tot stand is gekomen alsmede een veroordeling van Zilveren Kruis tot betaling van in 2017 ingediende declaraties conform de niet-gecontracteerde tarieven.

Ter onderbouwing voerde IPGGZ in eerste aanleg aan dat haar coördinator zorgverkoop niet bevoegd was om namens IPGGZ een zorgovereenkomst te sluiten. Verder betoogde IPGGZ dat het digitale contracteerproces van Zilveren Kruis geen waarborgen biedt voor de betrokkenheid van vertegenwoordigingsbevoegde personen bij de totstandkoming van de zorgovereenkomst. IPGGZ concludeerde dat Zilveren Kruis daardoor niet gerechtvaardigd erop heeft mogen vertrouwen dat IPGGZ heeft ingestemd met de voorgestelde overeenkomst, ook niet na het aanvinken van en het bevestigen van genoemde drie verklaringen door één van haar medewerkers.[11]

Zilveren Kruis verweerde zich met het argument dat in casu sprake zou zijn van schijn van volmachtverlening en op basis daarvan de zorgovereenkomst rechtsgeldig tot stand is gekomen. De rechtbank volgde het verweer van Zilveren Kruis en wees het verzoek van IPGGZ af. Volgens de rechtbank mocht Zilveren Kruis er, op grond van omstandigheden die in de risicosfeer van IPGGZ liggen, gerechtvaardigd op vertrouwen dat de door Zilveren Kruis vervaardigde zorgovereenkomst is geaccepteerd en goedgekeurd door een daartoe bevoegde vertegenwoordiger van IPGGZ.[12]

Procedure bij het gerechtshof

In tegenstelling tot de rechtbank wees het gerechtshof de vordering van IPGGZ toe. Volgens het gerechtshof zou geen sprake zijn van schijn van volmachtverlening, zoals gesteld door Zilveren Kruis, en is geen overeenkomst tussen partijen tot stand gekomen. Het gerechtshof overwoog onder meer dat het contact met Zilveren Kruis enkel via een medewerker (manager algemene zaken) van IPGGZ is verlopen en dat deze medewerker expliciet per e-mail heeft gewezen op de twee-handtekeningen-clausule die bij IPGGZ geldt.[13] Volgens het gerechtshof komt het voor risico van Zilveren Kruis dat dit niet correct kon worden geregistreerd in de administratie van Zilveren Kruis.[14]

Verder werd pas tijdens de procedure in eerste aanleg voor Zilveren Kruis duidelijk dat een andere medewerker van IPGGZ, te weten een coördinator zorgverkoop in plaats van de manager algemene zaken, de verklaringen digitaal heeft aangevinkt, bevestigd en verzonden. Omdat de rol en functie van deze medewerker voor Zilveren Kruis niet bekend waren tijdens het contracteerproces kan volgens het gerechtshof bij Zilveren Kruis niet de schijn zijn gewekt dat deze persoon door de bestuurders van IPGGZ gevolmachtigd zou zijn om de

zorgovereenkomst namens hen te sluiten.[15]

Het gerechtshof oordeelde bovendien dat Zilveren Kruis er geen moment gerechtvaardigd op mocht vertrouwen dat de coördinator zorgverkoop vertegenwoordigingsbevoegd was: de functie van de desbetreffende medewerker als jurist houdt niet in dat deze medewerker als zodanig vertegenwoordigingsbevoegd zou zijn en verder zijn door Zilveren Kruis onvoldoende feiten en omstandigheden naar voren gebracht op basis waarvan het gerechtshof anders had kunnen concluderen.[16]

Oordeel Hoge Raad

De Hoge Raad oordeelde dat het gerechtshof leek te zijn uitgegaan van een onjuiste rechtsopvatting: volgens het gerechtshof zou geen sprake zijn van schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid omdat enkel contact heeft plaatsgevonden tussen Zilveren Kruis en een manager van IPGGZ. Dit maakt volgens het gerechtshof dat de bestuurders van IPGGZ onmogelijk de schijn richting Zilveren Kruis zouden kunnen hebben gewekt dat de desbetreffende manager gevolmachtigd zou zijn geweest om de zorgovereenkomst namens hen te sluiten. Volgens de Hoge Raad is dit onjuist:[17] van schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid kan ook sprake zijn als een partij (in casu: Zilveren Kruis) gerechtvaardigd heeft mogen vertrouwen op de volmachtverlening van de wederpartij op grond van feiten en omstandigheden die voor risico van de pseudo-volmachtgever (in casu: de bestuurders van IPGGZ) komen, *waaronder het laten voortbestaan van een bepaalde situatie of een andersoortig niet-doen*. [18] Zilveren Kruis zou erop hebben moeten kunnen vertrouwen dat IPGGZ organisatorische maatregelen had getroffen om te voorkomen dat een zorgovereenkomst zonder toestemming van de bevoegde bestuurders zou worden gesloten (i.e. transparantie over intern tekenbeleid & bevoegdheid).

De Hoge Raad bevestigde zodoende de eerder uiteengezette heersende rechtspraak. Tot slot oordeelt de Hoge Raad dat het gerechtshof zijn oordeel onvoldoende heeft gemotiveerd.

Beschouwing

Het arrest van het gerechtshof Den Haag van 1 juni 2021 zal vermoedelijk door menig jurist met gefronste wenkbrauwen zijn gelezen. Met rechtsoverweging 12 leek immers gebroken te worden met een trits eerdere arresten van de Hoge Raad. Met zijn uitspraak van 14 oktober 2022 corrigeert de Hoge Raad het gerechtshof en bevestigt hij de eerdere nuancering van het zogenoemde 'toedoenvereiste'; schijn van volmachtverlening kan ook voortkomen uit de verkeersopvatting en niet slechts uit een actief toedoen van de pseudo-volmachtgever.

Welke overwegingen het gerechtshof precies hebben bewogen tot zijn arrest is mij niet

duidelijk. De motivering is behoorlijk summier en terecht is daarover in cassatie door Zilveren Kruis c.s. geklaagd. Het lijkt erop dat het gerechtshof heeft volstaan met een grammaticale interpretatie van artikel 3:61 lid 2 BW. Volgens het gerechtshof kan de bestuurders in deze zaak (als pseudo-volmachtgevers) niet het ontstaan van schijn van volmachtverlening worden toegerekend, omdat het contact met Zilveren Kruis uitsluitend via een manager van IPGGZ (i.e. de onbevoegde persoon) is verlopen. Kortom, er zou gewoon geen sprake zijn van de vereiste gedraging of verklaring van de pseudo-volmachtgever. Die interpretatie komt niet uit de lucht vallen. De tekst van artikel 3:61 lid 2 BW *lijkt* immers wel een ‘actief’ toedoen van de pseudo-volmachtgever te vereisen voordat een beroep op schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid gedaan kan worden.

Maar wat het gerechtshof hier lijkt te vergeten – dat kan niet gecontroleerd worden bij gebrek aan (voldoende begrijpelijke) motivering – is dat de Hoge Raad al enige tijd geleden oordeelde dat het toedoenvereiste gerelativeerd moet worden zodat in de gezichtspunten voor toerekening van schijn van volmachtverlening ook in aanmerking genomen mogen worden de feiten en omstandigheden die de schijn hebben doen ontstaan en naar de verkeersopvatting voor het risico van de pseudo-volmachtgever komen. In dat kader kan verwezen worden naar het vigerende standaardarrest op dat vlak, Hoge Raad 2010, *ING/Bera*,^[19] waarin die relativering expliciet is gemaakt en naar latere bevestiging daarvan in onder meer Hoge Raad 2017, *Tamacht/Hodenus*^[20] en Hoge Raad 2017, *Aventura*.^[21] Maar de beginselen voor toerekening naar verkeersopvatting waren ook al te ontwaren in bijvoorbeeld Hoge Raad 1992, *Felix/Aruba*^[22] waarbij werd geoordeeld dat ondoorzichtigheid voor een buitenstaander van het gekozen systeem van bevoegdheidsverdeling binnen een organisatie ook de pseudo-volmachtgever toegerekend mag worden. De afwezigheid van bespreking van dat gezichtspunt door het gerechtshof in het bijzonder lijken de procureur-generaal (‘(...) *het laten voortbestaan van een bepaalde situatie, toerekenbare schijn van vertegenwoordigingsbevoegdheid kan opleveren, bijvoorbeeld doordat men de pseudo-vertegenwoordiger zijn gang laat gaan en op diens handelen geen toezicht houdt*(...)’) en de Hoge Raad (‘(...) *Van zodanige feiten en omstandigheden kan ook sprake zijn ingeval van een niet-doen, waaronder het laten voortbestaan van een bepaalde situatie* (...)’) in de zaak van IPGGZ/Zilveren Kruis ook onjuist te vinden.

Conclusie

In het licht van het voorgaande vernietigt de Hoge Raad mijns inziens terecht het arrest van het gerechtshof Den Haag en verwijst hij het geding naar het gerechtshof Amsterdam voor verdere behandeling en beslissing. Mijn verwachting is dat het gerechtshof Amsterdam tot eenzelfde oordeel komt als de rechtbank Den Haag in eerste instantie; een geslaagd beroep op schijn van volmachtverlening.

mr. M.A. van Lopik

[1] www.uitdeoudekoektrommel.com/trouwen-met-de-handschoen/
; https://nl.wikipedia.org/wiki/Trouwen_met_de_handschoen.

[2] Voor een uitgebreide samenvatting van deze uitspraak, zie: *GZR 2022-0308*.

[3] HR 4 oktober 2022, ECLI:NL:HR:2022:1456, r.o. 2.1.

[4] *Idem*.

[5] *Idem*.

[6] *Idem*.

[7] *Idem*.

[8] *Idem*.

[9] *Idem*.

[10] *Idem*.

[11] Hof Den Haag 1 juni 2021, ECLI:NL:GHDHA:2021:943, r.o. 3.

[12] Hof Den Haag 1 juni 2021, ECLI:NL:GHDHA:2021:943, r.o. 4.

[13] Hof Den Haag 1 juni 2021, ECLI:NL:GHDHA:2021:943, r.o. 12.

[14] Hof Den Haag 1 juni 2021, ECLI:NL:GHDHA:2021:943, r.o. 9-10.

[15] Hof Den Haag 1 juni 2021, ECLI:NL:GHDHA:2021:943, r.o. 12.

[16] HR 4 oktober 2022, ECLI:NL:HR:2022:1456, r.o. 2.4.

[17] HR 4 oktober 2022, ECLI:NL:HR:2022:1456, r.o. 3.2.

[18] HR 4 oktober 2022, ECLI:NL:HR:2022:1456, r.o. 3.1-3.2; HR 1 maart 1968,
ECLI:NL:HR:1968:AB6642 | HR 12 januari 2001, ECLI:NL:HR:2001:AA9429.

[19] HR 19 februari 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK7671 (*ING/Bera*).

[20] HR 3 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:142 (*Tamacht/Hodenus*).

[21] HR 3 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:143 (*Aventura*).

[22] HR 27 november 1992, ECLI:NL:HR:1992:ZB1223 (*Felix/Aruba*).

RECHTSPRAAK

Geschil tussen ziekenhuis en radiologen over ontzegging toegang tot het ziekenhuis en opzegging samenwerkingsovereenkomst.

Een ziekenhuis heeft onjuist gehandeld door radiologen de toegang tot het ziekenhuis te ontzeggen en de samenwerkingsovereenkomst op te zeggen. Als gevolg daarvan moet het ziekenhuis de inkomensschade en goodwillsschade van de radiologen vergoeden.

Feiten

De maatschap verleent sinds 1 januari 2015 medisch-specialistische zorg op het gebied van oogheelkunde, longgeneeskunde, anesthesiologie en radiologie in het ziekenhuis. Dit op basis van een samenwerkingsovereenkomst met het ziekenhuis. Ook geldt een dienstverleningsovereenkomst tussen partijen. De maatschap bestaat uit vrijgevestigde radiologen. De radiologen vormen de vakgroep radiologie binnen het ziekenhuis. Tussen de (individuele) radiologen en het ziekenhuis was een kwaliteitsovereenkomst van kracht.

Het ziekenhuis had kritiek van andere vakgroepen ontvangen over het functioneren van de vakgroep radiologie. De vakgroep interne geneeskunde had zelfs het vertrouwen in de vakgroep opgezegd. Naar aanleiding hiervan heeft het ziekenhuis een onderzoek ingesteld. Bij het onderzoek is als uitgangspunt genomen dat het niet zou gaan om het functioneren van ieder individu, maar over de vakgroep als geheel. Het Reglement mogelijk disfunctioneren van het ziekenhuis werd niet van toepassing geacht, maar afgesproken is dat een deel van het reglement onverkort van toepassing zou zijn. Uit het eindrapport van de onderzoekscommissie volgt dat niet onomstotelijk kan worden geconcludeerd dat de radiologen inhoudelijk tekortschoten. De onderzoekscommissie kwam tot aanbeveling van een verbetertraject.

De radiologen hebben zich kritisch uitgelaten over de aanpak van het onderzoek. Voor het ziekenhuis was de maat vol toen de radiologen tijdens een bespreking onvoldoende blijk gaven van zelfreflectie en een reactie op de vraag of de radiologen de conclusies van het

rapport onderschreven, uitbleef.

Daarop heeft het ziekenhuis de radiologen op 16 mei 2022 op non-actief gesteld. Toen de radiologen kenbaar maakten zich daar niet bij neer te leggen, is vervolgens op 19 mei 2022 aan hen de toegang tot het ziekenhuis ontzegd. Op 28 juni 2022 heeft het ziekenhuis de samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot de radiologische dienstverlening opgezegd per 1 januari 2023.

De radiologen hebben op 23 mei 2022 een kort geding bij het Scheidsgerecht aanhangig gemaakt waarin zij kort gezegd gevorderd hebben toelating tot de werkzaamheden, nakoming van de samenwerkingsovereenkomst, uitvoering van het Reglement mogelijk disfunctioneren (met een verbeterplan) en plaatsing van een rectificatie. Het Scheidsgerecht heeft alle vorderingen afgewezen.

In deze procedure vorderen de radiologen het ziekenhuis te veroordelen tot betaling van een materiële schadevergoeding (inkomensschade), goodwill en immateriële schadevergoeding. Ook vorderen zij een verklaring voor recht dat het ziekenhuis onrechtmatig heeft gehandeld jegens de individuele radiologen en de maatschap.

Het ziekenhuis vordert in reconventie onder meer een verklaring voor recht dat de maatschap en de radiologen tekort zijn geschoten in de nakoming van de samenwerkingsovereenkomst.

Oordeel

Ontzegging toegang tot het ziekenhuis

Naar het oordeel van het Scheidsgerecht is van belang dat de onderzoekscommissie niet heeft vastgesteld dat sprake is van vakinhoudelijk tekortschieten bij de radiologen. Dat betekent niet dat de radiologen niet tekortschoten of zijn tekortgeschoten. De onderzoekscommissie had toch de indruk dat een verbetertraject kans van slagen had. Het ziekenhuis heeft die kans echter niet geboden. Daarin heeft het ziekenhuis volgens het Scheidsgerecht niet juist gehandeld. Het ziekenhuis had de route moeten bewandelen volgens het Reglement mogelijk disfunctioneren. De toegangszegging is gelet op alle omstandigheden ongegrond en daarmee onrechtmatig tegenover de radiologen.

Een weg terug is er voor de radiologen niet meer. De vorderingen zijn daar ook niet (meer) op gericht en duidelijk is dat het ziekenhuis de radiologische zorg inmiddels anders heeft georganiseerd. De consequentie daarvan is dat het ziekenhuis door ongegronde beëindiging van de samenwerkingsovereenkomst en kwaliteitsovereenkomst, in samenhang met de zeer ingrijpende maatregel van toegangszegging, in beginsel schadeplichtig is.

Inkomensschade

De radiologen stellen zich op het standpunt dat het ziekenhuis gehouden is hun honorarium door te betalen gedurende (de opzegtermijn en) een periode van vijf jaar. Zij menen ook dat een negatief beeld over hen is ontstaan en dat toekomstige inkomsten onzeker zijn. Het Scheidsgerecht schat in dat de radiologen nog zes weken en vier maanden werkzaamheden hadden uitgevoerd en hun gebruikelijke inkomen hadden ontvangen, als het ziekenhuis had gehandeld volgens het Reglement mogelijk disfunctioneren. Dat gederfde inkomen vormt inkomensschade waarvoor het ziekenhuis aansprakelijk is, met dien verstande dat elk ander inkomen dat ieder van de radiologen heeft genoten uit nieuwe werkzaamheden hierop in mindering moet worden gebracht. Het Scheidsgerecht beschikt over onvoldoende informatie om tot een vaststelling van de schade te komen.

Goodwillschade

De radiologen stellen zich op het standpunt dat zij door het handelen van het ziekenhuis schade hebben geleden doordat zij de goodwill verbonden aan hun aandeel in de maatschap radiologie niet te gelde hebben kunnen maken. Volgens het Scheidsgerecht zijn er onzekerheden bij de beoordeling van de vraag in hoeverre het ziekenhuis door zijn handelen (toerekenbaar) goodwillschade heeft berokkend. Ook hier zal een schatting moeten worden gemaakt van de kans dat de radiologen – indien wel een verbetertraject was gestart en doorlopen – tot verzilvering van de aan hun praktijkaandeel verbonden goodwill hadden kunnen komen. Gelet op de reële mogelijkheid dat het verbetertraject zou zijn mislukt, schat het Scheidsgerecht de kans dat de radiologen de gestelde waarde van de goodwill vergoed zouden krijgen op vijftig procent. Dat betekent dat het ziekenhuis gehouden is vijftig procent van de gestelde waarde van de goodwill van hun praktijken te vergoeden als schade.

Immateriële schade

De radiologen maken aanspraak op een vergoeding van immateriële schade van € 50.000 ieder. Een deugdelijke onderbouwing hiervan ontbreekt. Het Scheidsgerecht neemt aan dat het de radiologen gaat om aantasting in eer of goede naam. De verkeerde keuze van het ziekenhuis rechtvaardigt nog niet zonder meer de conclusie dat de radiologen in hun eer en goede naam zijn geschaad. Daarbij is relevant dat de radiologen in hun eigen vak elders werk hebben gevonden. Het Scheidsgerecht wijst deze vordering af.

Schade van de maatschap

De maatschap stelt schade te hebben geleden als gevolg van het handelen van het ziekenhuis.

Deze vordering wordt door het Scheidsgerecht afgewezen. Het Scheidsgerecht neemt aan dat er geen schade is.

Alle tegenvordering van het ziekenhuis worden afgewezen. Van een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de samenwerkingsovereenkomst is naar het oordeel van het Scheidsgerecht geen sprake.

mr. D. Schuurman

Instantie: Scheidsgerecht Gezondheidszorg

Datum uitspraak: 19-01-2023

Zaaknummer: SG 22/09

RECHTSPRAAK

Verdeling van kosten binnen MSB.

Vonnis over de verdeling van kosten binnen het MSB. Het vasthouden aan de toepassing van de kostentoedelingsmethodiek tegenover de vakgroep is naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar.

Feiten

Een aantal vrijgevestigde chirurgen vormen samen een vakgroep. Zij maken via hun praktijk-bv's deel uit van het MSB in een ziekenhuis. Tussen het MSB en het ziekenhuis geldt een samenwerkingsovereenkomst. Het ziekenhuis kent een Spoedeisende Hulp (SEH). Tussen het ziekenhuis en het MSB bestaan afspraken over de verdeling van kosten van de SEH. Binnen het MSB worden de door het MSB te dragen SEH-kosten intern verdeeld. Deze kostenverdeling – specifiek de kostenverdeling van de SEH-ANIOS – is onderwerp van het geschil.

De vakgroep meent dat zij een te groot deel van de kosten van de SEH-ANIOS over 2021 voor haar rekening moet nemen. De kostenverdeling gebaseerd op de jaarrekening 2021 is volgens haar onredelijk. Het MSB meent daarentegen dat de toedelingsmethodiek zoals die in 2021 wordt gehanteerd al sinds jaar en dag van kracht is. Voor het wegvallen van een tegemoetkoming voor ANIOS-kosten zijn weer andere tegemoetkomingen in de plaats gekomen, waardoor de vakgroep per saldo geen reden tot klagen heeft. De vakgroep is het daar niet mee eens en maakt een procedure aanhangig bij het Scheidsgerecht.

De vakgroep vordert primair een andere verdeling van de SEH-ANIOS-kosten en gegrondverklaring van het bezwaar tegen de jaarrekening 2021. Subsidiair vordert de vakgroep tegemoetkoming van het MSB op een door het Scheidsgerecht te bepalen wijze.

Oordeel

Het Scheidsgerecht stelt voorop dat de verdeling van de kosten binnen het MSB over de diverse vakgroepen uiteindelijk wordt bepaald door de gezamenlijke maten van het MSB.

Tussen de maten en vakgroepen in het MSB zijn afspraken gemaakt in het Reglement Verdeelafspraken en het Reglement Praktijkkosten. Nadere of andere afspraken worden vastgesteld door de maatschapsvergadering conform de maatschapsovereenkomst.

De vakgroep erkent dat de kosten van de SEH-ANIOS al jarenlang worden gedragen door de poortspecialismen op basis van een bepaalde toedelingsmethodiek. Het Scheidsgerecht gaat er, gelet op de omstandigheden, van uit dat deze toedeling de (al langer bestaande) algemeen aanvaarde norm is binnen het MSB.

Partijen zijn het er met elkaar over eens dat de vraag die beantwoord moet worden is of het vasthouden aan de kostentoedelingsmethodiek tegenover de vakgroep naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Dat zou het geval kunnen zijn als de meerderheid in de maatschap, ondanks protesten tegen de gehanteerde methodiek door de vakgroep, vasthoudt aan deze methodiek terwijl de daaruit voortvloeiende kostendeling aan de vakgroep zo onevenredig uitpakt dat misbruik wordt gemaakt van meerderheidsmacht. Naar het oordeel van het Scheidsgerecht is daarvan niet gebleken. De vakgroep heeft niet aannemelijk gemaakt dat de uitkomst van de toedeling van kosten tot onaanvaardbare uitkomsten voor de vakgroep leidt.

Het Scheidsgerecht merkt ook nog op dat het het meest uitgebalanceerd lijkt alle kostenposten en de toedeling daarvan aan de diverse vakgroepen fundamenteel onder de loep te nemen en zo nodig redelijk geachte of gewenste bijstellingen aan de vergadering van maten voor te leggen.

Het Scheidsgerecht wijst de vorderingen van de vakgroep af.

mr. D. Schuurman

Instantie: Scheidsgerecht Gezondheidszorg

Datum uitspraak: 01-02-2023

Zaaknummer: SG 22/12

RECHTSPRAAK

Valse verklaring bij aanbesteding of niet?

Europese aanbestedingsprocedure voor de selectie van zorgaanbieders die zorg en ondersteuning aanbieden op grond van de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Onterecht geen raamovereenkomst aangeboden aan inschrijver. Geen valse verklaring.

Feiten

De gemeenten Almelo en Hof van Twente ('Gemeenten') hebben een aanbesteding uitgeschreven voor de selectie van zorgaanbieders in het kader van de Wmo 2015 en de Jeugdwet. In het Beschrijvend Document hebben de Gemeenten bepaald dat zij met iedere inschrijver die voldoet aan de in het Beschrijvend Document vermelde (kwaliteits- en integriteits)eisen een raamovereenkomst zullen sluiten.

BiOns B.V. ('BiOns') heeft ingeschreven op deze aanbesteding. Als onderdeel van die inschrijving heeft zij een conformiteitsverklaring ingediend. Daardoor ging BiOns onvoorwaardelijk akkoord met (onder andere) de inhoud van de door de Gemeenten opgestelde raamovereenkomst. In artikel 10 lid 1 sub a van die overeenkomst was opgenomen dat de inschrijver geen bestuursrechtelijke overtredingen mag hebben begaan.

De Gemeenten hebben via de voorlopige gunningsbeslissing van 22 december 2021 aan BiOns meegedeeld dat haar inschrijving niet voor gunning in aanmerking komt. Hiervoor gaven de Gemeenten twee redenen. Allereerst stelden zij dat BiOns wel degelijk een bestuursrechtelijke overtreding heeft begaan. BiOns zou dus een valse (conformiteits)verklaring hebben afgelegd. Ten tweede stelden de Gemeenten dat onvoldoende van het (gekwaliceerde) personeel van BiOns beschikbaar zou zijn om deze opdracht uit te voeren.

BiOns heeft in eerste aanleg gevorderd dat de Gemeenten haar alsnog een raamovereenkomst moesten aanbieden. Op 28 februari 2022 heeft de rechtbank Overijssel de vordering van BiOns afgewezen. De voorzieningenrechter overwoog daartoe het volgende. BiOns had niet volledig meegewerkt aan een verzoek om informatie van de toezichthouder Wmo van Almelo. Door te weigeren volledig mee te werken aan het informatieverzoek zou BiOns de

medewerkingsplicht van artikel 5:20 Awb hebben geschonden. Dat levert een bestuursrechtelijke overtreding op in de zin van artikel 5:1 Awb. Daardoor kon BiOns niet voldoen aan de integriteitseisen van artikel 10 lid 1 sub a van de raamovereenkomst en hebben de Gemeenten terecht geen overeenkomst aan BiOns aangeboden.

BiOns is het niet eens met de uitspraak van de rechtbank Overijssel en vordert in hoger beroep dat de Gemeenten alsnog een raamovereenkomst met haar sluiten. BiOns stelt dat zij geen bestuurlijke overtredingen heeft begaan en dat haar personeel beschikbaar is om de overeenkomst uit te voeren. De Gemeenten betwisten die stellingen. Daarnaast stellen de Gemeenten dat BiOns om twee redenen geen belang meer heeft bij deze procedure. Allereerst heeft BiOns herhaaldelijk gezegd niet meer voor de gemeente Almelo te willen werken. Ten tweede geven de Gemeenten aan dat als zij verplicht worden om een overeenkomst met BiOns te sluiten, zij deze daarna direct zullen beëindigen of ontbinden.

Het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden ('Hof') wijst de vorderingen van BiOns gedeeltelijk toe. Het hof vernietigt het vonnis in eerste aanleg, verplicht de Gemeenten om een raamovereenkomst met BiOns te sluiten en verbindt hier een dwangsom aan.

Oordeel

Heeft BiOns een belang bij deze procedure?

Het hof beoordeelt allereerst of BiOns nog een belang heeft bij haar vorderingen. Met betrekking tot de uitlatingen van BiOns dat zij niet meer voor de gemeente Almelo wil werken oordeelt het hof als volgt. BiOns heeft inderdaad tweemaal gezegd niet meer voor de gemeente Almelo te willen werken. Toen hiernaar is gevraagd stelde BiOns echter dat deze uitlatingen moeten worden gezien als een uiting van frustratie en dat zij wel degelijk nog voor de gemeente Almelo wil werken. Het hof oordeelt dat de uitlatingen van BiOns niet kunnen worden begrepen als een intrekking van haar inschrijving. De uitlatingen zijn volgens het hof niet een op rechtsgevolg gerichte wil tot intrekking.

Het hof passeert de stelling van de Gemeenten dat BiOns geen belang heeft bij haar vorderingen omdat de Gemeenten een raamovereenkomst met BiOns zullen beëindigen of ontbinden. Dat licht het hof toe bij de behandeling van de inhoudelijke grieven.

Voorts beoordeelt het hof ambtshalve of BiOns ook in hoger beroep nog een spoedeisend belang heeft bij haar vorderingen. Daarvan is sprake, zodat BiOns wel degelijk een belang heeft bij haar vorderingen.

Heeft BiOns een valse verklaring afgelegd?

Het hof beoordeelt vervolgens of BiOns een valse verklaring heeft afgelegd door 'ja' aan te vinken in haar conformiteitsverklaring. Het hof oordeelt dat de inschrijver door het onvoorwaardelijk akkoord met de bijlagen, waaronder de Raamovereenkomst, instemt met de eis van de Gemeenten als aanbestedende diensten dat als zij voor gunning in aanmerking komt op die basis een contractuele opdrachtrelatie met de Gemeenten aangaat. Dat is volgens het hof echter niet gelijk te stellen met ondertekening en het aangaan van de Raamovereenkomst zelf en daarmee het 'verklaren' dat BiOns (en haar directie/bestuur) niet betrokken zijn geweest bij enig strafbare feiten noch een (strafrechtelijke, bestuursrechtelijke of fiscaalrechtelijke) overtreding hebben begaan, zoals in artikel 10 lid 1 sub a van de Raamovereenkomst is opgenomen.

Daarmee is volgens het hof geen sprake van een valse verklaring als bedoeld in artikel 2.87 Aw.

Heeft BiOns een bestuursrechtelijke overtreding begaan?

Het hof beoordeelt daarna of BiOns een bestuursrechtelijke overtreding heeft begaan. BiOns zou in de periode tussen oktober 2019 en augustus 2021 niet of onvolledig hebben voldaan aan verzoeken om informatie van de toezichthouder Wmo van de gemeente Almelo. Het hof oordeelt echter dat, in tegenstelling tot wat de Gemeenten betogen, de bestuursrechtelijke overtreding pas is vastgesteld bij besluit van 5 juli 2022. Dat is ruim nadat BiOns haar inschrijving had ingediend. De datum van inschrijving is bepalend voor de vraag of sprake is van een bestuursrechtelijke overtreding. Op die datum was er dus geen bestuursrechtelijke overtreding.

Ten overvloede merkt het hof op dat onbestreden is gebleven dat BiOns ongeveer tachtig procent van de gevraagde informatie heeft afgegeven aan de toezichthouder Wmo van de gemeente Almelo. De toezichthouder is er nog niet aan toegekomen om alle informatie die zij heeft ontvangen te controleren. Daarnaast heeft de toezichthouder tijdens een bedrijfsbezoek aan BiOns onbeperkte inzage gehad in de administratie van BiOns. Van die mogelijkheid heeft de toezichthouder onvoldoende gebruik gemaakt wat volgens het hof voor rekening komt van de Gemeenten. Het hof oordeelt dan ook dat de Gemeenten voldoende informatie hadden, of hadden kunnen hebben, om een recht- en doelmatigheidscontrole uit te voeren bij BiOns.

Heeft BiOns voldoende beschikbaar personeel?

Het hof beoordeelt tot slot of BiOns voldoende beschikbaar personeel heeft om aan de raamovereenkomst te kunnen voldoen. BiOns heeft verklaringen overgelegd van werknemers die beschikbaar zijn om de overeenkomst uit te voeren. Deze werknemers hebben

nulurencontracten maar BiOns stelt dat dit gebruikelijk is in de zorg. Deze stellingen van BiOns hebben de Gemeenten onvoldoende betwist. Het hof oordeelt dan ook dat de Gemeenten BiOns niet hadden mogen uitsluiten vanwege een gebrek aan beschikbaar personeel.

Conclusie

Het Hof vernietigt het vonnis van de rechtbank Overijssel. De Gemeenten moeten BiOns binnen zeven dagen alsnog een raamovereenkomst aanbieden op straffe van een dwangsom van € 1.000 per dag met een maximum van € 250.000. Daarnaast veroordeelt het hof de Gemeenten in de proceskosten van BiOns.

mr. N.A.D. Groot

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 06-06-2023

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2023:4751

Zaaknummer: 200.311.747

Rechters: S.M. Evers, R.W.E. van Leuken en F.J. de Vries

Advocaten: L. Meijerink en L.E.M. Haverkort

Wetsartikelen: 2.87 Aw

RECHTSPRAAK

Ontslag op staande voet zorgmedewerkster.

Terecht gegeven ontslag op staande voet aan zorgmedewerkster, na tonen pornografisch beeldmateriaal aan dementerende bewoner en treiteren.

Feiten

Werkneemster is op 1 september 2018 in dienst getreden bij Noorderbreedte, laatstelijk was zij werkzaam als woon-zorgondersteuner. Noorderbreedte is een zorginstelling die gericht is op gespecialiseerde ouderenzorg. Werkneemster is werkzaam op de locatie waar dementerende ouderen wonen. Op 17 november 2022 is werkneemster op staande voet ontslagen.

Bij brief van 21 november 2022 heeft Noorderbreedte het ontslag op staande voet, als volgt, (samengevat) bevestigd:

'Ongeveer acht maanden geleden heb jij je, samen met de collega, X, met wie jij die dag een dienst draaide, ernstig misdragen door aan een kwetsbare oudere bewoner met dementie een pornografisch filmpje te laten zien. Het was jullie en het overige zorgpersoneel bekend dat deze bewoner seksueel ontremd was. (...) Daarnaast is gebleken dat jij samen met een collega, X, afgelopen zomer, bewoners bewust en weloverwogen "treitert" Dit betreft het langdurig op de bel drukken van de woning van meerdere bewoners, hierdoor raken de bewoners erg onrustig. Ook ben jij in het bed van een bewoner gaan liggen. De betreffende bewoner zat voor het bed en begreep hier vanwege haar dementie helemaal niets van.'

X, collega van werkneemster is eveneens op staande voet ontslagen. Op 21 november 2022 heeft Noorderbreedte twee meldingen gedaan bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd over het ontslag (op staande voet) van werkneemster en X. Per e-mail van 29 november 2022 heeft werkneemster via haar gemachtigde bezwaar gemaakt tegen het ontslag op staande voet.

Oordeel

Niet in geschil tussen partijen is dat bij het ontslag op staande voet is voldaan aan het onverwijldheids criterium. Wel verschillen partijen van mening over de vraag of er een

dringende reden is op grond waarvan Noorderbreedte werknemster heeft mogen ontslaan.

Vast staat – daargelaten de vraag of het werknemster was die het beeldmateriaal toonde (zoals door X schriftelijk is verklaard) of dat het X was (zoals door werknemster aangevoerd) – dat er, in aanwezigheid van werknemster, pornografisch beeldmateriaal is getoond aan een kwetsbare, oudere, demente bewoner voor wiens welzijn werknemster als woon-zorgondersteuner verantwoordelijk was en dat zij verzuimd heeft om op dat moment in te grijpen of op enig moment nadien melding te maken van het voorval. Ook staat vast dat werknemster op de hoogte was van de seksuele ontremming van de desbetreffende bewoner en van het feit dat hij hiervoor medicatie kreeg. De kantonrechter is van oordeel dat voormelde gedraging in de specifieke omstandigheden van het geval kwalificeert als een dringende reden voor een ontslag op staande voet.

Daarbij is van belang dat werknemster werkt met een zeer kwetsbare doelgroep, waarbij het van groot belang is dat de bewoners zich veilig voelen in een periode dat ze afhankelijk zijn van zorg, zoals ook in de gedragscode en visie van Noorderbreedte naar voren komt.

In de ontslagbrief zijn voorts nog twee andere incidenten ten grondslag gelegd aan het ontslag op staande voet, namelijk langdurig belletje drukken en het in bed gaan liggen van een bewoner. Voormelde gedragingen en met name de kleuring die hier door werknemster (ook nog ter zitting) achteraf aan wordt gegeven – dat het slechts 'grapjes' waren waarbij werknemster juist goede intenties had – getuigen van een gebrek aan inzicht in de kwetsbaarheid van de doelgroep en in de verantwoordelijkheid van werknemster jegens die doelgroep. Kennelijk ziet werknemster nog steeds niet in dat dergelijke 'grapjes' niet gepast zijn in een werkomgeving met kwetsbare bewoners. Het ontslag op staande voet wordt dan ook gerechtvaardigd geacht.

De persoonlijke omstandigheden die werknemster heeft aangevoerd leiden – mede gelet op de ernst van de dringende reden – niet tot een andere conclusie ten aanzien van de rechtsgeldigheid van het ontslag.

Voor een eventuele (gedeeltelijke) toekenning van de transitievergoeding bestaat gezien de ernst van het getoonde gedrag geen aanleiding.

mr. M.A. Goldschmidt

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 17-05-2023

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2023:2240

Zaaknummer: 10286270 AR VERZ 23-6

Rechters: E.Th.M. Zwart-Sneek

Advocaten: A.G. Braamhaar

Wetsartikelen: 7:677 BW en 7:678 BW

RECHTSPRAAK

Klaagster (tevens voormalig curator) toch ontvankelijk, patiënte niet wilsbekwaam ten aanzien van indienen tuchtklacht.

Klagers zijn de broer en zus van patiënte over wie de klacht gaat. Patiënte staat onder curatele. Anders dan het RTG verklaart het CTG klaagster alsnog ontvankelijk, omdat zij eerst na het indienen van de klacht is ontslagen als curator en klaagster ten tijde van het indienen van de klacht niet wilsbekwaam was ten aanzien van het indienen van een klacht. Het CTG verklaart de klacht echter ongegrond.

Feiten

Klagers zijn de broer en zus van mevrouw G (hierna: patiënte), geboren in 1933. De zus van was ten tijde van het indienen van de klacht de curator van patiënte. Zij is op 9 juli 2021 door de rechtbank ontslagen als curator en met ingang van voornoemde datum is een andere (professionele) curator benoemd.

Patiënte woont in een woonzorgcentrum, alwaar verweerster werkzaam is als specialist ouderengeneeskunde. Patiënte had van het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) een ZZP-4 indicatie (beschut wonen met intensieve begeleiding en uitgebreide verzorging).

Uit het medisch dossier komt naar voren dat klaagster tijdens een eerste multidisciplinair overleg (MDO) had aangegeven dat zij niet wilde dat patiënte bij het gesprek aanwezig zou zijn. Patiënte had zelf verzocht bij het gesprek te zijn. In het medisch dossier werd genoteerd dat patiënte op grond van goed hulpverlenerschap recht had zelf bij het gesprek aanwezig te zijn en dat naar aanleiding van het andersluidende verzoek van klaagster was besloten het gesprek niet door te laten gaan.

Op 16 januari 2020 is er een MDO geweest met patiënte en de familie. Tijdens dit MDO is het curatorschap in relatie tot de wilsbekwaamheid van patiënte besproken. Uit het dossier komt naar voren dat een andere broer van patiënte een verzoek had ingediend het curatorschap van

klaagster te beëindigen en dat ten tijde van het MDO nog niet op dat verzoek was beslist. Naar aanleiding van het MDO werd het volgende genoteerd in het dossier:

'Curatorschap (...)

Wilsbekwaamheid is geen kwestie van alles of niets. Als voorbeeld: dat iemand niet in staat is om goed geïnformeerd te beslissen over ingewikkelde financiële en/of medische kwesties, wil nog niet zeggen dat hij niet kan beslissen welke pillen zij wil slikken.

De curator kan geen zorg of behandeling afdwingen. De wilsuiting van de cliënt en het oordeel van de arts gaan voor. Doorslaggevend is of er ernstige schade ontstaat zonder de zorg of behandeling waar de cliënt zich tegen verzet. De behandelaar beoordeelt dit.

F geeft duidelijk aan dat zij altijd in gesprek zal blijven met haar patiënt. G kan in veel individuele gevallen en kleine beslissingen wel wilsbekwaam zijn. De arts kan uit medisch oogpunt beslissingen maken is dus eindverantwoordelijke voor medische beslissingen. F geeft aan dat zij altijd in gesprek blijft met curator en familie, om beslissingen samen te maken.'

De conclusie van het MDO was dat zowel klaagster als de (andere) broer van patiënte tot nader order curator waren en dat verweerster en de verpleegkundig specialist zouden proberen hun medische beslissingen altijd in samenspraak met de curator te doen, maar dat ook patiënte hierin een partij bleef. Op 31 maart 2021 heeft het CIZ een (zwaardere) ZZP-5 indicatie afgegeven voor patiënte.

Klacht

Klagers verwijten de specialist ouderengeneeskunde dat:

1. onvoldoende pijnbestrijding is toegepast;
2. onvoldoende algemene zorg is verleend volgens indicatie van het CIZ;
3. onvoldoende is gecommuniceerd met de curator en de contactpersoon;
4. onvoldoende inzage in/geen kopie van het medisch patiëntendossier is geboden;
5. adviezen van beroepsgenoten zijn genegeerd;
6. algemene fouten en slordigheden zijn gemaakt, met name op het gebied van de controle.

Oordeel RTG

Ten aanzien van de vraag of klagers kunnen worden ontvangen in hun klacht, overwoog het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) dat in beginsel de patiënte over wier behandeling en verzorging de klacht gaat op grond van artikel 65 lid 1 en sub a Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg rechtstreeks belanghebbende is. Het feit dat patiënte onder curatele is gesteld, betekent nog niet dat zij niet in staat zou zijn zich uit te laten over het indienen van een tuchtklacht, aldus het RTG. Indien patiënte daartoe in staat zou zijn en het aannemelijk zou zijn dat patiënte niet zou hebben gewild dat er geklaagd werd over haar behandeling en verzorging, dan ontbreekt in beginsel voldoende belang voor klagers bij het indienen van deze klacht. Het RTG stelde echter vast dat er onvoldoende duidelijkheid was gekregen over de wilsbekwaamheid van patiënte ter zake. Evenmin was naar de mening van het RTG duidelijk geworden wat patiënte van de klacht vond.

Zelfs indien er veronderstellenderwijs van uit zou worden gegaan dat patiënte niet bekwaam was ter zake het indienen van een tuchtklacht, kunnen klagers naar het oordeel van het RTG niet als rechtstreeks belanghebbenden worden aangemerkt. Het RTG overwoog in dat kader dat klager niet de wettelijke vertegenwoordiger van patiënte was en dat klaagster dat niet meer was. Enkele maanden na het indienen van de klacht door klager, die klaagster als curator met een schriftelijke verklaring had gesteund, was zij door de kantonrechter als curator ontslagen vanwege onvoldoende functioneren. Het RTG stelde vast dat deze ontslagprocedure al liep ten tijde van het opstellen van deze schriftelijke verklaring. Tot slot overwoog het RTG dat niet was gebleken dat de wel benoemde (professionele) curator de tuchtklacht ondersteunt. Onder deze omstandigheden kunnen klagers naar het oordeel van het RTG niet als klachtgerechtigd worden beschouwd. Het RTG verklaarde klagers niet-ontvankelijk in hun klacht.

Oordeel CTG

Het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (CTG) stelt net als het RTG voorop dat in artikel 65 lid 1 sub a Wet BIG is vastgelegd dat een klacht in de eerste plaats kan worden ingediend door een rechtstreeks belanghebbende, zoals de patiënt. Ook anderen kunnen als rechtstreeks belanghebbenden worden aangemerkt, maar daarbij geldt als uitgangspunt dat de patiënt die daartoe behoorlijk in staat is, zelf degene is die beslist over het al dan niet indienen van een klacht met betrekking tot zijn behandeling. Het CTG overweegt dat ook een curator als rechtstreeks belanghebbende kan worden aangemerkt. Indien een curator een klacht indient zonder dat blijkt dat de patiënt instemt met het indienen van de klacht, dan dient de curator aannemelijk te maken dat de patiënt niet in staat is ten aanzien van het al of niet indienen van een klacht behoorlijk zijn belangen waar te nemen. In dat geval zal van belang

zijn op welke grond(en) de curatele is uitgesproken.

Met inachtneming van het voorgaande is klager naar het oordeel van het CTG niet bevoegd een klacht in te dienen ten behoeve van de patiënt, nu hij niet de curator was. Klaagster was ten tijde van het indienen van het klaagschrift (nog wel) curator en dus naar het oordeel van het CTG (anders dan het RTG) bevoegd een klacht in te dienen ten behoeve van patiënte. Bovendien blijkt uit de stukken dat de opvolgend curator heeft ingestemd met het indienen van de tuchtklacht. Het CTG leidt uit de stukken af dat patiënte Alzheimer had, dat zij een CIZ-indicatie had voor beschut wonen met intensieve begeleiding en verzorging en dat een deskundige haar mentale toestand als 'ernstig dementiële toestand' heeft aangemerkt. Uit deze omstandigheden blijkt naar het oordeel van het CTG dat klagster ten tijde van het indienen van de klacht niet voldoende in staat was om de gevolgen daarvan te overzien en haar wil hierover tot uitdrukking te brengen. Het CTG overweegt dat uit het medisch dossier blijkt dat patiënte nog slechts in staat is in individuele gevallen kleine beslissingen te nemen en het indienen van een tuchtklacht is niet als zodanig aan te merken, aldus het CTG. Het CTG komt tot de slotsom dat klagster ontvankelijk is in haar klacht.

Een inhoudelijke beoordeling van de klacht leidt tot het oordeel dat de klacht ongegrond is. Het CTG verwerpt het beroep, voor zover dat is ingesteld door klager, en vernietigt de beslissing voor het overige, waarbij klagster ontvankelijk wordt verklaard in haar klacht en de klacht van klagster als ongegrond wordt afgewezen.

mr. M. Christe

Instantie: Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg

Datum uitspraak: 07-06-2023

ECLI: ECLI:NL:TGZCTG:2023:102

Zaaknummer:

RECHTSPRAAK

Handelingen huisarts in de privésfeer niet zodanig ernstig dat zij voor toetsing onder tweede tuchtnorm in aanmerking komen.

Klager en verweerster (huisarts) hebben een vriendschappelijke relatie gehad. De klacht ziet op handelingen in de privésfeer. De eerste tuchtnorm is niet van toepassing, vanwege het ontbreken van een arts-patiëntrelatie. Het RTG oordeelt dat de klacht ook niet voor toetsing onder de tweede tuchtnorm in aanmerking komt, omdat de grenzen van wat behoorlijk is niet zijn overschreden en het handelen van verweerster geen weerslag heeft op de individuele gezondheidszorg. Het RTG verklaart de klacht kennelijk niet-ontvankelijk.

Feiten

De huisarts (hierna: verweerster) en klager kennen elkaar van de sportclub en hadden een vriendschappelijke relatie. Na een ruzie met zijn echtgenote is klager naar de woning van verweerster gegaan. Klager heeft verweerster verteld dat hij door zijn echtgenote werd bedreigd en mishandeld. Partijen hebben de volgende dag besproken dat klager patiënt zou kunnen worden in de huisartsenpraktijk van verweerster en daartoe werd een afspraak op de praktijk gemaakt. Ook heeft verweerster klager een recept voor mirtazapine voorgeschreven.

Enkele dagen later heeft verweerster klager gemaaild dat het haar toch beter leek de kennismaking in de praktijk te annuleren, omdat het haar niet correct leek indien klager patiënt bij haar zou worden.

Na het verzenden van een korte reactie, waarin hij verzocht eventuele notities in verband met zijn privacy te verwijderen, heeft klager het telefoonnummer van verweerster geblokkeerd en zelf een ander telefoonnummer genomen. Omdat verweerster geen contact meer kon krijgen met klager, heeft zij via LinkedIn contact gezocht met een nicht van klager. Verweerster verzocht de nicht om contactgegevens van de ouders van klager, omdat zij hen wilde

uitnodigen voor een feest van de sportclub. Op een latere uitnodiging van verweerster voor een gesprek in haar praktijk is klager niet ingegaan.

Kort daarna heeft verweerster telefonisch een melding gedaan bij Veilig Thuis van mogelijk huiselijk geweld tussen klager en zijn echtgenote.

Klacht

Klager verwijt verweerster, kort samengevat, dat zij:

- klager heeft aangenomen als patiënt in haar huisartsenpraktijk en dit vervolgens weer heeft ingetrokken;
- klager medicatie (mirtazapine) heeft voorgeschreven;
- ongevraagd contact heeft gezocht met de ouders van klager en met hen over (de vermeende onveilige situatie van) klager heeft gesproken;
- klager op haar huisartsenpraktijk heeft uitgenodigd voor een gesprek en daarmee werk en privé heeft vermengd;
- dagelijks langs de woning van klager is gereden;
- ongewenst contact is blijven zoeken met klager;
- een melding heeft gedaan bij Veilig Thuis.

Verweer

Verweerster stelt dat klager niet-ontvankelijk is in de klacht, omdat de klacht gaat over haar handelen als privépersoon, niet als huisarts, en omdat er geen sprake is van handelen of nalaten in strijd met hetgeen een behoorlijk beroepsbeoefenaar betaamt.

Oordeel

Omdat klager geen patiënt is (geweest en geworden) van verweerster en verweerster naar het oordeel van het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) niet in haar hoedanigheid van huisarts, maar als vriendin, bemoeienis heeft gehad met klager, oordeelt het RTG dat de eerste tuchtnorm niet van toepassing is op de klacht. Van zorg binnen een arts-patiëntrelatie is geen sprake geweest. Het uitschrijven van een recept moet geacht worden in

het licht van hulpverlening in de privésfeer te hebben plaatsgevonden.

Het RTG overweegt vervolgens dat handelingen van een BIG-geregistreerde die in de privésfeer plaatsvinden, in bepaalde gevallen wel kunnen worden getoetst aan de tweede tuchtnorm. Daarbij gaat het om handelen of nalaten buiten een behandelrelatie in strijd met wat een behoorlijk beroepsbeoefenaar betaamt.

Verweerster heeft aangevoerd dat zij steeds heeft gehandeld als een vriendin van klager. Het RTG merkt op dat uit de wetsgeschiedenis van de (nieuw geformuleerde) tweede tuchtnorm blijkt dat het bij de gewijzigde formulering van de tweede tuchtnorm met name gaat om misdragingen die van dien aard en ernst zijn dat de BIG-geregistreerde een gevaar voor patiënten vormt of het vertrouwen in de beroepsgroep schaadt, zoals bij levens-, gewelds-, en zedendelicten.

Het RTG merkt op dat ook minder ernstig handelen buiten een behandelrelatie, maar wel in hoedanigheid van het beroep waarvoor de zorgverlener BIG-geregistreerd is, onder de tweede tuchtnorm kan vallen. In dat geval moet het handelen zijn weerslag hebben op het belang van de individuele gezondheidszorg.

Het RTG oordeelt dat het handelen van verweerster niet voor toetsing onder de tweede tuchtnorm in aanmerking komt. Het RTG overweegt in dat kader dat het bezoek aan verweerster na de ruzie met zijn echtgenote heeft plaatsgevonden in het kader van de vriendschappelijke privérelatie tussen partijen. Verweerster heeft naar het oordeel van het RTG die avond niet gehandeld als huisarts. Ook het feit dat verweerster de nicht van klager en zijn ouders heeft benaderd en een melding bij Veilig Thuis heeft gedaan beoordeelt het RTG niet zo ernstig dat dit onder de tweede tuchtnorm moet worden getoetst. Hierbij acht het RTG van belang dat verweerster zich bij het doen van de melding bij Veilig Thuis niet heeft gepresenteerd als huisarts. Ook het overige handelen van verweerster beoordeelt het RTG niet als zodanig ernstig dat dit voor toetsing onder de tweede tuchtnorm in aanmerking komt. Voorts overweegt het RTG dat ook niet is gebleken dat het handelen van verweerster weerslag heeft op de individuele gezondheidszorg, zoals vereist voor toepasselijkheid van de tweede tuchtnorm. 'Dit is dan ook geen zaak voor de tuchtrechter' is de slotsom van het RTG. Het RTG beslist dat de klacht kennelijk niet-ontvankelijk is.

mr. M. Christe

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam

Datum uitspraak: 09-06-2023

ECLI: ECLI:NL:TGZRAMS:2023:151

Zaaknummer:

RECHTSPRAAK

Afwijzing verzoek rechterlijke machtiging.

De rechtbank overweegt dat er minder ingrijpende mogelijkheden zijn om het ernstig nadeel te voorkomen of af te wenden. De zorgmachtiging eindigt, terwijl een Wzd-accommodatie nog niet is gevonden. Betrokkene lijkt gemotiveerd om te laten zien dat zij met de juiste mensen om haar heen de zorg in de thuissituatie rond kan krijgen.

Feiten

Ten aanzien van betrokkene is door het Centrum Indicatiestelling Zorg ('CIZ') een verzoek ingediend tot het verlenen van een rechterlijke machtiging voor de duur van zes maanden als bedoeld in artikel 24 Wzd.

Betrokkene verzoekt de rechtbank om het verzoek af te wijzen. Betrokkene stelt dat zij zo snel mogelijk naar huis wil. De woning van betrokkene is volledig aangepast op haar zorgbehoefte, zo is alles gelijkvloers. Daarbij zijn de mogelijkheden thuis onvoldoende onderzocht. Eerder heeft de thuiszorg betrokkene laten vallen. Nu heeft betrokkene een uitgebreid plan met zowel formele als informele zorgverleners. Betrokkene betwist dat er in de thuissituatie een aanzienlijk risico op ernstig nadeel ontstaat. Betrokkene trekt het niet om nog langer in een psychiatrisch ziekenhuis dan wel een verpleeghuis te verblijven en geeft aan dat zij liever een (mogelijk) korter leven in de thuissituatie heeft dan een langer leven in een zorginstelling.

Oordeel

De rechtbank wijst het verzoek voor de rechterlijke machtiging af, omdat niet is voldaan aan de criteria voor verlening van een rechterlijke machtiging tot opname en verblijf als bedoeld in de Wzd. De rechtbank overweegt dat er minder ingrijpende mogelijkheden zijn om het ernstig nadeel te voorkomen of af te wenden.

Betrokkene kan vanaf 6 juni enkel in een vrijwillig kader verblijven in een Wvggz-accommodatie. Betrokkene heeft in niet mis te verstane bewoordingen duidelijk gemaakt dat

zij niet vrijwillig zal verblijven in de accommodatie, maar dat zij direct naar huis gaat. De verwachting is dat het nog weken zal duren voor er een passende Wzd-accommodatie voor betrokkene is gevonden. De rechtbank acht het niet passend om nu te beslissen dat betrokkene over een aantal weken wordt opgenomen, terwijl daar mogelijk in de aankomende weken thuis geen aanleiding voor blijkt. Betrokkene lijkt namelijk gemotiveerd om te laten zien dat zij met de juiste mensen om haar heen de zorg in de thuissituatie rond kan krijgen. Deze kans wordt haar geboden.

De rechtbank benadrukt dat indien zich een crisissituatie voordoet thuis, ook de weg van de inbewaringstelling open staat. Daarbij merkt de rechtbank op dat betrokkene heeft aangegeven dat zij haar wensen met betrekking tot een waardig levenseinde wil vastleggen. De rechtbank raadt betrokkene aan om haar wensen op de juiste wijze te documenteren en bij de juiste instanties onder de aandacht te brengen, zodat met deze wensen in de toekomst zo veel als mogelijk rekening kan worden gehouden.

mr. A.M. De Nijs

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 05-06-2023

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2023:3326

Zaaknummer: C/05/419598 FA RK 23-1599

Rechters: , G. Hilberink

Advocaten: M.A. Smits

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

‘Ex tunc’-beoordeling rechterlijke machtiging Wzd.

De 'ex tunc'-beoordeling dient ertoe onvrijwillige opname en verblijf in de voorafgaande periode al dan niet te voorzien van een geldige titel (het inleidende verzoek kan alsnog worden toegewezen of afgewezen voor een periode die al is verstreken).

Feiten

Ten aanzien van betrokkene is door het Centrum Indicatiestelling Zorg ('CIZ') een verzoek ingediend tot het verlenen van een rechterlijke machtiging voor de duur van zes maanden als bedoeld in artikel 24 Wzd.

Bij de beoordeling van dit verzoek moet acht worden geslagen op de stukken die bij het verzoekschrift zijn gevoegd en op de standpunten zoals die blijkt uit het proces-verbaal van de zitting van 20 april 2022 zijn aangevoerd, waaruit volgt dat uit het dossier niet blijkt dat de persoon genoemd in het 'verzoekschrift rechterlijke machtiging ex artikel 26 Wzd' zoals ingediend door het CIZ, te weten de Wzd-medewerker, bevoegd is tot het indienen van een dergelijk verzoek.

De Hoge Raad heeft bij uitspraak van 23 december 2022 de beschikking van de rechtbank van 20 april 2022 vernietigd en terugverwezen naar de rechtbank.

De rechtbank stelt vast dat de Wzd, net als de Wvvggz, geen bepalingen bevat over het geding na cassatie en verwijzing. De rechtbank zal hiervoor daarom aansluiten bij het bepaalde van de uitspraak van de Hoge Raad van 18 november 2022. In deze uitspraak oordeelt de Hoge Raad als volgt. *'Uit de rechtspraak van de Hoge Raad onder de Wet Bopz (oud) volgt dat ingeval na cassatie en verwijzing opnieuw moet worden beslist over de verlening van een machtiging op een tijdstip dat binnen de geldigheidsduur van de (opnieuw) te verlenen machtiging valt, de rechtbank haar beslissing dient te nemen op basis van de feiten en omstandigheden die zich ten tijde van die beslissing voordoen (beoordeling "ex nunc"). Indien echter ten tijde van de beoordeling na cassatie en terugwijzing de bij de vernietigde beslissing gegeven machtiging inmiddels is vervallen, moet de rechtbank beoordelen of op het tijdstip dat de vernietigde beslissing werd*

gegeven voldoende grond bestond voor het verlenen van de verzochte machtiging (beoordeling "ex tunc"). Deze rechtspraak geldt ook onder de Wvggz'.

In het onderhavige geval is de rechterlijke machtiging van 20 april 2022 op grond van artikel 26 van de Wzd inmiddels verlopen en is het verblijf van betrokkene op basis van artikel 21 van de Wzd vrijwillig voortgezet. Dat betekent dat de rechtbank na cassatie en terugverwijzing enkel nog moet beoordelen of op het tijdstip van de vernietigde beschikking voldoende grond bestond voor het verlenen van de verzochte machtiging (een beoordeling 'ex tunc'). Deze 'ex tunc'-beoordeling dient ertoe onvrijwillige opname en verblijf in de voorafgaande periode al dan niet te voorzien van een geldige titel (het inleidende verzoek kan alsnog worden toegewezen of afgewezen voor een periode die al is verstreken).

Oordeel

De rechtbank heeft naar aanleiding van de uitspraak van de Hoge Raad van 23 december 2022 de bevoegdheid van de Wzd-medewerker onderzocht. Uit het door het CIZ toegezonden mandaatbesluit blijkt dat de betreffende medewerker op 29 november 2021 werd gemandateerd om verzoeken om een rechterlijke machtiging in te dienen bij de rechter. Dat betekent dat het inleidende verzoek bevoegd bij de rechter is ingediend.

De rechtbank verleent een machtiging tot opname en verblijf ten aanzien van betrokkene voor de duur van zes maanden tot en met uiterlijk 20 oktober 2022.

mr. A.M. De Nijs

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 02-05-2023

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2023:3160

Zaaknummer: C/03/303893 / BZ RK 22/675

Rechters: W.F.J. Aalderink

Wetsartikelen: 24 Wzd

RECHTSPRAAK

Afwijzing rechterlijke machtiging, maar toewijzing voortzetting inbewaringstelling.

Voor betrokkene is primair verzocht om een rechterlijke machtiging en subsidiair om een voortzetting van de inbewaringstelling. Doordat betrokkene weigert om met de arts in gesprek te gaan, is het nog niet gelukt om een duidelijke diagnose te stellen. Indien er nog slechts sprake is van een vermoeden van een psychogeriatrische aandoening of verstandelijke handicap en aan de overige voorwaarden is voldaan, dan is de machtiging tot voortzetting van de inbewaringstelling de geëigende maatregel.

Feiten

Ten aanzien van betrokkene is door het Centrum Indicatiestelling Zorg ('CIZ') een verzoek ingediend tot het verlenen van een machtiging tot voortzetting van de inbewaringstelling als bedoeld in artikel 37 Wzd.

Op 28 maart 2023 is bij het CIZ een aanvraag rechterlijke machtiging binnengekomen. Op 3 april 2023 heeft de burgemeester van de gemeente Dijk en Waard ten behoeve van de betrokkene een last tot inbewaringstelling afgegeven. Het CIZ heeft verzocht om gelijktijdige behandeling en daarbij aangegeven dat de voorkeur uitgaat naar de toewijzing van de rechterlijke machtiging. Ter zitting hebben ook de behandelaars hun voorkeur uitgesproken voor een rechterlijke machtiging.

De advocaat van betrokkene stelt het niet eens te zijn met een toewijzing van de rechterlijke machtiging. Daartoe heeft de advocaat aangevoerd dat er tot op heden geen diagnose is vastgesteld door een arts en dat een (sterk) vermoeden van dementie onvoldoende is om een rechterlijke machtiging toe te kunnen wijzen. Uit de medische verklaring van 16 maart 2023 blijkt dat er sprake is van een vermoeden van dementie en dat dit na opname verdere diagnostiek vergt. In diezelfde medische verklaring is vermeld dat het zeer moeilijk was om

een diagnose te stellen omdat betrokkene weigerde met de specialist ouderengeneeskunde in gesprek te gaan. Op basis van de hetero-anamnese wordt vermoed dat er sprake is van dementie, mogelijk vasculaire dementie. In de samenvatting ten behoeve van opname Wzd-accommodatie van 28 maart 2023 is onder het kopje diagnose vermeld; ‘onbekend, diagnose vooralsnog onmogelijk door communicatieweigering’. In de medische verklaring van 3 april 2023 is vermeld dat een definitieve diagnose nog niet duidelijk is.

Oordeel

De rechtbank overweegt dat op grond van artikel 24 lid 3 aanhef en onder a Wzd, de rechter op verzoek van het CIZ een rechterlijke machtiging kan verlenen, indien naar het oordeel van de rechter het gedrag van een cliënt als gevolg van zijn psychogeriatrische aandoening of verstandelijke handicap, dan wel als gevolg van een daarmee gepaard gaande psychische stoornis of een combinatie daarvan, leidt tot ernstig nadeel.

Op grond van het vierde lid, aanhef en onder a Wzd kan de rechter op verzoek van het CIZ een rechterlijke machtiging verlenen ten aanzien van een persoon met een psychische stoornis en de stoornis van die persoon gelijkstellen met een psychogeriatrische aandoening of verstandelijke handicap, indien de rechter op basis van de verklaring van een ter zake kundige arts oordeelt dat sprake is van een psychische stoornis.

Op grond van artikel 29 lid 2 Wzd in samenhang met artikel 37 lid 1 Wzd kan de rechter – kort samengevat – een voortzetting van de inbewaringstelling gelasten indien er sprake is van onmiddellijk dreigend ernstig nadeel dat vermoedelijk wordt veroorzaakt door een psychogeriatrische aandoening of verstandelijke handicap.

De rechtbank onderschrijft het standpunt van de advocaat dat niet aan het wettelijk vereiste voor het verlenen van een rechterlijke machtiging is voldaan, omdat er tot op heden geen diagnose bij betrokkene is vastgesteld waaruit blijkt dat zij lijdt aan een psychogeriatrische aandoening of een daarmee gelijk te stellen psychische stoornis. Het verzoek om een rechterlijke machtiging zal daarom worden afgewezen.

Indien er nog slechts sprake is van een vermoeden van een psychogeriatrische aandoening of verstandelijke handicap en aan de overige voorwaarden is voldaan, dan is de machtiging tot voortzetting van de inbewaringstelling de geëigende maatregel. Het verblijf van betrokkene in de kliniek op basis van een machtiging tot voortzetting van de inbewaringstelling biedt mogelijkheden om diagnostisch onderzoek uit te voeren en zo nodig aansluitend een rechterlijke machtiging te verzoeken.

Uit de overgelegde stukken en het behandelde ter zitting is gebleken dat er sprake is van

onmiddellijk dreigend ernstig nadeel waardoor een rechterlijke machtiging niet kon worden afgewacht. Het ernstig vermoeden bestaat dat het gedrag van de betrokkene als gevolg van een psychogeriatrische aandoening, te weten een vasculaire dementie met veranderend beeld na waarschijnlijk een CVA of insult, en/of een fronto-temporale dementie, en/of een chronisch delier bij somatisch lijden en/of een hersentumor ernstig nadeel veroorzaakt. Om het onmiddellijk dreigend ernstig nadeel te voorkomen dan wel af te wenden is voortzetting van de inbewaringstelling noodzakelijk. Dit middel is ook geschikt om het ernstig nadeel te voorkomen dan wel af te wenden en er zijn geen minder bezwarende alternatieven die hetzelfde beoogde effect hebben. De betrokkene verzet zich tegen een voortzetting van haar verblijf in de accommodatie.

Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat is voldaan aan de criteria voor een voortzetting van de inbewaringstelling. De machtiging zal worden verleend voor de (verzochte) duur van zes weken, en geldt tot en met 19 mei 2023.

mr. A.M. De Nijs

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 07-04-2023

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2023:3573

Zaaknummer: C/15/338310 / FA RK 23-1479 en C/15/33831 / FA RK 23/1480

Rechters: Haak, W.P. van der W.P. van der Haak

Advocaten: J.J.C. Engels

Wetsartikelen: 37 Wzd